

8

Kapitán se převlékl, nechal cestovní šaty u paní Gannetové a s aktovkou s novinami pod paží vyšel na ulici. Nejdřív si pronajal dva pokoje v hotelu na Stemmons Ferry Road; byla to dřevostavba s tenkými stěnami a bavlněnými květovanými záclonkami, on ale prozatím nevěděl, kolik peněz si čtením vydělá. Koupel stála nehorázných padesát centů, nicméně zaplatil je, patnáct minut poseděl v horké vodě a potom se oholil.

Majitele divadla Broadway zastihl v podniku U Modrého čepce nad sklenkou odpoledního drinku a zamluvil si u něj na večer malý sál. Dohodu sepsal na papír a požádal dotyčného muže o podpis, pro případ, že by se opil a zapomněl na to.

Ulicí Trinity pokračoval do Thurberových novin a tiskárny, kde měl dveře otevřené, a potom se už opájel vůní tiskařské černi a zvukem tiskařského lisu, který přicházel zezadu. Byl to Chandler and Price s ručním vkládáním, ze kterého zvolna, stránka po stránce, vyjížděla oznámení nebo inzeráty. Všude kolem viděl litery a typografické pomůcky, a stál tam také děrovací stroj pro knižní vazbu.

Nápis na stěně hlásal:

TOTO JE TISKÁRNA

KŘIŽOVATKY CIVILIZACE

Útočiště veškerého umění před pustošivým vlivem
času

ZBROJNICE NEOHROŽENÉ PRAVDY
PROTI TOMU, CO SE ŠUŠKÁ
NEÚNAVNÝ ZVĚSTOVATEL ŘEMESLA

Z tohoto místa letí slovo do dále
NE PROTO, ABY JAKO ZVUKOVÁ VLNA POMINULO,
NE PROTO, ABY SE S RUKOU PISATELOVOU MĚNILO,
ALE ABY, PŘETRVAVŠE V ČASE,
BYLA JEHO PRAVDIVOST PROVĚŘENA.

Příteli, stojíš na posvátné půdě.
TOTO JE TISKÁRNA

Kapitán se zhluboka nadechl, aby potlačil náhlé píchnutí hořkého ostnu závisti, a tím se to spravilo. Pozdravit ho přišel i majitel Thurber, vyptával se na zdraví, na čtení, na to, jak se mu cestuje, a také na nebezpečí indiánských nájezdů ze severu. Neunavuje už ho trochu to cestování? Kapitán probodl Thurbera tmavými očima a ujistil ho, že on, Jefferson Kyle Kidd, ještě není upoután na invalidní vozík ani do kolečkového křesla, a kdyby byl, uvědomil by Thurbera korespondenčním lístkem. Děkuji, pane, že se tak staráte.

Podrážděně přecházel sem a tam po tiskárně a prohlížel si tiskové archy a kasy s literami. Thurber za jeho zády sepjál ruce, obrátil se ke svým dvěma učedníkům a otráveně protočil oči. Kapitán si potom koupil list papíru s obálkou,

a také poslední vydání deníků *Philadelphia Inquirer*, *Chicago Tribune*, *London Times*, *New-York Herald* a *El Clarion*, vydávaného v Mexico City. Posedí v klidu v hotelovém pokoji, pod pořádnou střechou, v anglicky psaných novinách vyhledá zajímavé články a z *Clarionu* něco přeloží.

S dobrým pocitem, že se vůči Thurberovi ohradil, zamířil k redakci *Dallas Weekly Courier* v téže ulici. Chvilí bude koukat do ruky jejich telegrafistovi a za rozumný poplatek se dozví nejnovější zprávy agentury AP. Telegraf z Arkansasu a z míst východně od něj stále fungoval. Komančové a Kajovové s oblibou přerézávali telegrafní dráty, které potom spojili koňskými žíněmi, takže znemožnili přenos, a přitom nebylo na první pohled znát, kde jsou dráty poškozené. Dobře věděli, že armádní příkazy se posílají po telegrafním vedení.

Vytáhl z aktovky tlustý svazek tištěných oznámení a letáků a přímo v redakci *Courieru* inkoustem připsal poslední řádku.

NEJNOVĚJŠÍ ZPRÁVY A ČLÁNKY
z předních deníků civilizovaného světa

KAPITÁN JEFFERSON KYLE KIDD
čte to podstatné
z vybraných novin
v 8:00 večer v divadle Broadway

Kráčel ulicemi Dallasu a připichoval letáčky. Tahle malá města severního Texasu vždycky dychtivě očekávala jak zprávy, tak i toho, kdo je četl. Bylo to mnohem zajímavější než číst noviny doma, kde se člověk mohl podělit o rozhoř-

čení nebo údiv tak leda se ženou. A pochopitelně existovali i tací, kdo číst vůbec neuměli, anebo jen s obtížemi.

Ustaraný procházel ulicemi a jeho neklid se s každou ulicí, s každým napínáčkem prohluboval. Obával se nadcházející dlouhé cesty a toho, že nedokáže děvče ochránit. *Vychoval jsem svoje holky. To už mám za sebou*, přemítal rozhořčeně. Ve svém věku, kdy mu už mnoho času nezbývalo, začal pohlížet na svět lidí s nezájmem odsouzence. *Co je komu do toho, jak žiješ, do tvých válek a tvých pří. Brzy odejdeš, a že kolem tebe prošlo a zase odešlo hodně módních vln a hodně pří, vášnivě obhajovaných jen proto, aby byly zapomenuty*. Jenže tohle bylo něco jiného a on byl vtažen zpátky do dění světa, protože v jeho rukou znovu ležel lidský osud. Už to nebylo jedno. Ona podivná sklíčenost a vnitřní napětí, které jím zmítaly ještě ve Wichita Falls, byly ty tam. Přesto se ale bránil. Je starý, rozmrzelý muž. *Dvě jsem už vychoval*. A šůry se ozvalo: *No tak to uděláš ještě jednou*. Kapitán si musel přiznat, že tentokrát to byl jeho vnitřní hlas, pokaždé tak trochu připomínající hlas jeho otce, smířčího soudce v Severní Karolíně koloniálních časů, který svého syna svým tichým, meditativním hlasem, jemuž střízlivé pití přidávalo na přívětivosti, tolikrát nabádal, aby dbal zákonů Koruny.

• • •

Svěží jarní vítr přeskakoval ze střechy na střechu, vrhal se střemhlav dolů do ulic a v divokých vírech zvedal ženám volány šatů. Kapitán viděl, jak mu z úst stoupá pára. Přitáhl si obnošenou šálu ke krku a svůj starý dobrý klobouk si narazil hlouběji na bílou hlavu. Texaské počasí bylo proměnlivé jako měsíc na obloze. Koupil hovězí pečeni, chleba a misku rozmáčené, nevábně vyhlížející dýně, a všechno to v plechovém kyblíku donesl do stáji.

Kep-dun! ozval se radostný výkřik.

Ano, Johano, řekl.

Přes okraj boxu vyhlédla paní Gannetová. Usmívala se a oříškově hnědé oči jí zářily. Z Johany viděl jen temeno hlavy. Paní Gannetová říkala, že je všechno v pořádku, že děvče se u koní trochu uklidnilo a že se učily jejich jména. Kapitán si oddechl. Jeho právě vyprané cestovní kalhoty a dvě staré košile se sušily, přehozené přes přední desku vozu, a pečlivě vyvařené ponožky a spodní prádlo, ještě horké ze škopku, visely na tažné vidlici pod ní. Dívčino nové oblečení z druhé ruky bylo přibaleno v bedně se střelivem.

Na sklopené zádi vozu kyblík otevřel, a přitom se díval, jak paní Gannetová odchází do své kanceláře. Zpod čepce jí vyklouzl pramen tmavohnědých vlasů a sukně se jí ladně vlnila kolem boků.

Pak se obrátil k Johaně.

Večeře, vyslovil zřetelně.

S indiánskou výslovností to po něm zopakovala. Usmála se, ukázala dolní zuby, vykasala si sukni a po loukotích vlezla do vozu.

Usadili se na lavice po straně a kapitán sledoval, jak bere do ruky nůž, krájí velký kus kouřící pečeně a s výkřiky au, au ho přehazuje z ruky do ruky, a jak ho nakonec zručně hází do pusy. Štáva z hovězího stříkala. S vidličkou na půl cesty k ústům se na ni zaraženě díval. Ukrojila další kus a začala ho přehazovat. Umaštěné prsty se leskly a červená štáva z hovězího tekla na zápěstí.

Dost!

Odložil vidličku, ubrouskem přibaleným k večeři jí utřel ruce a dal jí do nich vidličku. Hubenou žilnatou rukou jí sevřel prstíky kolem vidličky, zatlačil hroty do hovězího a zvedl jí ho k ústům.

Její prázdný, skelný pohled znamenal, jak už věděl, že to nechápe a že se jí to nelíbí. Pevně stiskla vidličku – asi tak,

jak by jiný sevřel sekáček na led – a zabodla ji do večeře. Škubnutím vytrhla kus masa a přímo na hrotech vidličky ho snědla.

Ne, miláčku, řekl. Položil svou ruku na její, znovu v ní vidličku správně natočil a ještě jednou ji zvedl k jejím ústům. Potom ze své strany vozu sledoval, jak se potýká s vidličkou, nožem a všemi těmi nesmysly, které lidem z neznámého důvodu slouží k tomu, aby si podávali do úst potravu tímhle způsobem; z nepochopitelného, nevysvětlitelného důvodu, pro který ani nemají jméno. Zkusila to ještě jednou, potom se otočila a mrštila vidličkou do stáje.

Kapitánovi pod černým společenským kabátem poklesla ramena. Najednou mu jí bylo líto. Odtržená od rodičů, přijatá odlišnou kulturou a s novými rodiči, potom prodaná za pár dek a staré stříbrné nádoby cizím lidem, kteří si ji předávají z ruky do ruky, navlečená do podivných šatů, sama ve světě, kde se mluví neznámou řečí a s podivnými zvyky, teprve desetiletá, a teď si ani nesmí sníst jídlo tak, jak umí.

Nakonec popadl aktovku, vsunul noviny do podpaží a kývl na Johanu. Se sklopenou hlavou se dívala na ruce upatlané od štávy z masa a po tvářích se jí koulely slzy.

Teď tě zkusíme ubytovat v hotelovém pokoji, řekl přísně. A zůstaneš tam a neutečeš oknem; já si mezitím budu připravovat čtení.

Pevně sevřel malou umaštěnou ruku a vydali se ulicí.